

Warszawa, dnia 16 listopada 2016 r.

Protokół z siódmego posiedzenia Parlamentarnego Zespołu do Spraw Dzieci

W dniu 16 listopada 2016 roku odbyło się posiedzenie Parlamentarnego Zespołu do Spraw Dzieci. Przewodnicząca Zespołu, pani profesor Alicja Chybicka przywitała zaproszonych gości wpisując spotkanie w ramy obchodów Światowego Dnia Wcześniaka.

Na początku głos zabrał senator Mieczysław Augustyn, który, przy okazji zbliżającego się Światowego Dnia Wcześniaka, wyraził uznanie dla ogromu pracy lekarzy, włożonego w ratowanie życia i przywracanie do pełnej sprawności dzieci, których narodziny odbyły się za wcześnie - niezgodnie z planem.

Wojciech Zawalski - Dyrektor Departamentu Świadczeń Opieki Zdrowotnej NFZ przedstawił zebranym strukturę i system opieki perinatalnej w Polsce, szeregując ją w trzystopniowej skali nadzoru z podziałem na 3 stopnie referencyjne. Podkreślił, że w związku z niedawno podpisaną ustawą „Za życiem” polepsza się opieka nad noworodkami, które ze względu na stopień zagrożenia życia mogą być kierowane zarówno pod opiekę poradni neonatologicznej, jak i innych specjalistycznych instytucji.

Prof. dr hab. Ewa Helwich, Konsultant Krajowy ds. Neonatologii, zaznaczyła, że w Polsce działający prężnie od lat 90. system wzorowany na systemie przetestowanym w USA i innych krajach europejskich doskonale sprawdza się w rzeczywistości. Zauważyła jednak, iż istnieją realne problemy w działaniach szpitali ze względu na ograniczony dostęp do specjalistycznego sprzętu medycznego i niektóre ośrodki szpitalne są nienależycie wyposażone. Środki na zakup sprzętu są pozyskiwane z licznych źródeł, ale ze względu na jego ogromny koszt, wiele placówek ma do nich ograniczony dostęp. Wraz z postępem, na oddziałach neonatologicznych w Polsce znacznie zmalał wskaźnik umieralności noworodków, który obecnie kształtuje się na poziomie 4 na 1000 urodzeń. Świadczy to o znaczącej poprawie w leczeniu w stosunku do ubiegłych lat, kiedy to umieralność wynosiła aż 19 na 1000 urodzeń.

Kolejny ekspert, prof. Ryszard Lauterbach, Kierownik Oddziału Neonatologii Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie, powrócił do tematu współczynników umieralności niemowląt w szpitalach. Podkreślił, że w Polsce podział ten obejmuje poszczególne województwa i jest mylny ze względu na to, że dzieci z najtrudniejszymi powikłaniami kierowane są do instytutów najlepiej wyposażonych i najnowocześniejszych. Są to przypadki bardzo ciężkie, w związku z czym poziom umieralności w takich ośrodkach jest stosunkowo większy niż w ośrodkach szpitalnych gorzej wyposażonych, do których trafiają noworodki bez powikłań poporodowych. Profesor wskazał również na niepokojące zjawisko stopniowego spadku zainteresowania wśród młodych przyszłych lekarzy specjalnością neonatologa, co może w przyszłości doprowadzić do poważnych braków kadrowych.

Profesor Jan Mazela, Kierownik Kliniki Zakażeń Noworodka Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, podkreślił konieczność stałej kontroli nad wcześniakami nie tylko w czasie pobytu w szpitalach, ale i po ich wypisie poprzez bieżącą pomoc przez całe życie. Dzięki temu można oszczędzić znacznie na kosztach ich ponownego leczenia w przypadkach nawrotów choroby. Przykładem może być zakażenie wirusem RS, na którego działanie szczególnie podatne są dzieci urodzone przed 35 tygodniem ciąży, a koszt ich leczenia jest ogromny. Jak podkreślił profesor, w naszym kraju powinno się wprowadzić na szerszą skalę program profilaktyki dla dzieci po wypisie ze szpitala, co pozwoliłoby uniknąć kosztów leczenia w przyszłości, bazując przy tym na wzorcach funkcjonujących w innych krajach europejskich. Profesor Mazela nawiązał również do słów poprzednika, przywołując fakt znacznego niedoboru lekarzy neonatologów, podając tu za przykład województwo lubuskie, w którym ich liczba jest katastrofalnie niska.

Doktor Tomasz Makaruk z Fundacji Wcześniak Rodzice-Rodzicom w swoim wystąpieniu zauważył, że w kraju nie ma odpowiednich instytucji, których celem byłoby zajmowanie się dziećmi - wcześniakami w późniejszych latach ich życia. Wyraził potrzebę powołania w kraju Narodowego Centrum Wcześniaków na wzór innych podobnych instytucji działających w krajach europejskich. Dzięki takiemu Centrum można by monitorować na bieżąco stan zdrowia dzieci, bowiem łatwiejsza i tańsza jest profilaktyka niż ustawiczne leczenie. Centrum mogłoby być również skarbnicą wiedzy dla neonatologów, miejscem zbierania i analizowania danych z wielu lat. Mogłoby też stać się placówką szkoleniową dla lekarzy pierwszego kontaktu (lekarzy rodzinnych) pod kątem profilaktyki w opiece nad wspomnianymi dziećmi.

Dyrektor Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia, Dagmara Korbaś zwróciła uwagę na wzrost zachorowalności na wirusa RS na przełomie kilku poprzednich lat wśród osób urodzonych jako wcześniaki. Pociągnęło to za sobą automatycznie zwiększenie kosztów ich leczenia. Pani dyrektor przytoczyła zebranych również najnowsze zalecenia dotyczące karmienia wcześniaków mlekiem własnym matki w oddziałach szpitalnych. W dalszej części obrad goście i członkowie Zespołu analizowali najnowsze rekomendacje Ministerstwa Zdrowia w tym zakresie.

W odpowiedzi na zadane pytania Wojciech Zawalski - Dyrektor Departamentu Świadczeń Opieki Zdrowotnej NFZ, autor wytycznych wskazywanych przez przedmówców, podkreślił, że NFZ jest całkowicie gotowy na pokrycie kosztów wcześniej przytoczonych zmian, które wpłynęłyby korzystnie na funkcjonowanie m.in. banków mleka w oddziałach szpitalnych, jak również koszty transportu mleka między oddziałami.

W konkluzji, senator Mieczysław Augustyn zreasumował wszystkie wcześniej wyrażone przez przedmówców opinie i złożone propozycje w sprawie wczesniaków, ich leczenia i profilaktyki.

(A.D.)